

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 939124/6

בבית הדין הרבני האזורי חיפה

לפני כבוד הדיין:

הרב יצחק אושינסקי – אב"ד

המבקש: פלוני (ע"י ב"כ עו"ד טל זלץ)

נגד

המשיבה: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד יואל אסף)

הנדון: סגירת תיק מנהלתית אינה פוגעת בסמכות נמשכת

החלטה

בפנינו בקשת המבקש לקביעת סמכות עניינית.

בבקשתו מפרט כי ביום כ"ח בכסלו תשע"ו (10.12.15) הגיש תביעה בבית הדין לאכיפת הסכם גירושין, ונתנה כבר החלטת בית הדין כי הסמכות העניינית, לרבות חינוכה של הקטינה, נתונה לבית הדין.

כן מציין כי אף ערעורה של המשיבה בפני בית הדין הגדול, נדחה, כמבואר בהחלטתו מיום י"ט באדר ב' תשע"ו (29.3.16). כן מציין כי אף בקשת רשות ערעור שהגישה שוב לבית הדין הגדול, נדחתה, כמבואר בהחלטתו מיום ז' בסיון תשע"ו (13.6.16).

ברם, לטענתו, התקבלה אצל המבקש תביעת המשיבה שהוגשה לבית המשפט לענייני משפחה בענין המסגרת החינוכית של הבת.

לפיכך מבקש, כי לאור עיקרון כיבוד הערכאות והחלטות בית הדין האזורי והגדול שכבר ניתנו בתיקים באשר לסמכות בית הדין בסוגיה זו, יש לקבוע כי הסמכות לתביעה זו ולתביעה לאכיפת הסכם גירושין, לרבות כל ענייני הקטינה, נתונה לבית הדין הרבני בלבד.

לאור בקשתו, בהחלטת בית הדין מיום ט' בטבת תשע"ח (27.12.17) נאמר:

בקשת בא כוח המבקש לקביעת סמכות הוקראה.

תועבר לתגובת הצד השני בתוך 48 שעות, אף לאור החלטות בית הדין מיום 7.3.16 (=צ"ל 7.2.16) ומיום 12.4.16.

ככלל, בית הדין כבר אמר דברו במסגרת ההחלטות הנ"ל, כי הסמכות לאכיפת הסכם הגירושין, כולל סעיף 4.4 להסכם, נתונה לבית הדין הרבני.

ואכן התקבלה תגובת המשיבה, כאשר עיקרה הוא שהחלטות בית הדין בשאלת הסמכות ניתנו לפני למעלה משנתיים, בתביעה שכותרתה "תביעה לאכיפת הסכם גירושין", ולא התקיים כל דיון בפני בית הדין לגופה של התביעה.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

כן מציינת המשיבה כי ערעוריה לבית הדין הרבני הגדול לא נדחו לגופן, אלא נקבע שם שלאור העובדה שהסוגיה החינוכית לא על הפרק, אזי שאלת הסמכות הינה תיאורטית בלבד. כן נאמר שם כי אם תתעורר שוב המחלוקת למעשה, תוכל האם לשוב ולעתור לרשות ערעור בלא שתישמע הטענה כי עבר זמן הגשת הבקשה.

כן טוענת המשיבה כי בית הדין קבע שאין מקום לדיון בבקשת המבקש אז, האב ביקש לסגור את התיק ככל שלא יודיע אחרת לבית הדין, ובית הדין קבע שהתיק ייסגר בעוד 30 יום, ואכן התיק נסגר כבקשת האב.

כך שעסקינן בתיק סגור, שנסגר לבקשת התובע האב.

לפיכך, טוענת המשיבה כי מדובר בסגירת תיק שמשמעותה מחיקת התביעה שהוגשה על ידי האב.

הלכך, טוענת המשיבה, פתוחה לה הדרך, לפנות בתביעה לבית המשפט באשר למסגרת החינוכית של הבת, וקל וחומר לאור העובדה שהתיק סגור כבר שמונה חודשים.

כן טוענת כי בית הדין לא רכש סמכות נמשכת לדון באשר להסכם הגירושין שבית הצדדים.

עד כאן עיקרי טענות הצדדים באשר לתביעה שהוגשה לבית המשפט ולשאלת סמכות בית הדין בתביעה זו לחינוכה של הבת ולאכיפת הסכם הגירושין.

עתה ניגש להכרעת הדין.

כבר עתה נעיר, כי התיק הנ"ל בתביעת התובע לאכיפת הסכם גירושין ובקשתו באשר למסגרת החינוכית של הבת, וכפי שיתואר להלן, לא נסגר בהחלטה שיפוטית שדחתה את התביעה או קבלה אותה, אלא נסגר מנהלתית, לאור העובדה שהתביעה לא היתה רלוונטית בעת ההיא, בה הוסכם על ידי שני הצדדים כי המסגרת החינוכית של הבת לא תשונה. עניין זה יבואר עוד להלן.

ונפרט את התנהלות התיק הקודם שהתנהל בין הצדדים, אשר במסגרתו קבע בית הדין כי הסמכות העניינית בתביעת התובע (המבקש דהיום) לאכיפת הסכם גירושין, על כל היבטיו, נתונה לו.

התנהלות התיק הקודם (התיק שנסגר)

ביום כ"ח בכסלו תשע"ו (10.12.15) הוגשה על ידי התובע תביעה לאכיפת הסכם גירושין.

כן הגיש בקשה למתן צו מניעה כנגד האם הנתבעת האוסר על רישומה של הבת למסגרת חינוכית שלא בהסכמת שני הצדדים.

בקשה זו הופנתה לתגובת הנתבעת, אשר טענה בתגובתה כי בית הדין נעדר סמכות עניינית באשר לתביעה זו. כן טענה שממילא אין ולא היתה כוונתה לשנות את מקום לימודי הקטינה בעת ההיא. לכן בקשה כי יבוטלו ההליכים המשפטיים "המיותרים", כלשונה.

למעשה, עמדת שני הצדדים הושמעה באשר לסמכות בית הדין לדון בתביעה זו, ובהחלטת

בית הדין מיום כ"ח בשבט תשע"ו (7.2.16) נאמר באשר לסמכות העניינית:

בפנינו תביעה לאכיפת הסכם גירושין.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

האב טוען כי בהתאם לסעיף 4.4 שבהסכם הגירושין מיום ד' בסיון תשע"ג (13.5.13), כל מוסד חינוכי לבת ייבחר בהסכמה, ויש למנוע מהאם להעביר את הבת למוסד חינוכי שונה מהמוסד בו לומדת כיום, שלא בהסכמתו.

[...]

האם טוענת בתגובתה כי בית הדין נעדר סמכות עניינית לאכיפת הסכם גירושין שהוא אישר. כן טענה כי האם לא מתכוונת להעביר את הבת למוסד לימודי אחר בשנה הקרובה, ובשלב זה היא סבורה לנהוג כך אף בשנה הבאה.

האב הגיב וטען כי הסמכות נתונה לבית הדין.

ובכן, בשאלת הסמכות נאמר כך:

על־פי ההלכה שנקבעה בפסיקתו של בית המשפט העליון, ערכאה שאישרה הסכם ממוני בין בני־זוג כפסק־דין, אינה רוכשת סמכות נמשכת בנוגע לפרשנות ההסכם או אכיפתו (להבדיל מתביעה לתיקון, לשינוי או לביטול הסכם ממוני שאושר כפסק־דין, אשר ככלל תוגש לערכאה שאישרה את ההסכם. ראו: [ע"א 164/71 צפניה נ' צפניה](#), דעתם של השופטים ח' כהן וויתקון אל מול דעתו החולקת של השופט לנדוי; [ע"א 394/88 מאיר נ' \(ברמן\) מאיר](#), בעמ' 475 474; [ע"א 3203/91 אזולאי נ' אזולאי](#), בפסקה 4 לפסק־הדין; בג"ץ 6103/93 לוי נ' בית הדין הרבני הגדול, פ"ד מח (4), בעמ' 613 612; [ע"א 3868/95 ורבר נ' ורבר](#), בעמ' 839 838; [ע"א 3695/96 צייטלין נ' טשינגל](#); א' רוזן־צבי דיני המשפחה בישראל – בין קודש לחול, בעמ' 378; ובג"ץ 8578/01 חליוה נ' חליוה, פ"ד נו (5) 634).

עם זאת, אין חולק כי לבית הדין הרבני סמכות לתת החלטה המבהירה את פסק הדין לגירושין, וכן לאכוף את ביצועו של הסכם הגירושין בדרך של מתן צו על פי [פקודת בזיון בית המשפט](#) מכוח סעיף 7א לחוק חוק בתי דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דיון), התשט"ז 1956, או בדרך מינוי כונס נכסים לביצוע פסק הדין כאשר מתעורר צורך מיוחד, לפי הוראת סעיף 7ד לחוק זה, אשר נועד בעיקרו לביצוע פסק דין. משמע, אף שבית הדין סיים את מלאכתו בפסק הדין, חוזרת אליו סמכותו להידרש לגלגול מאוחר של הסכסוך כל אימת שמתעורר צורך במינוי כונס נכסים.

במסגרת סמכות זו של בית הדין אין לשלול אפשרות כי במהלך דיון באכיפת הסכם גירושין ואגב הליך עיקרי זה פתוחה הדרך בפני ביה"ד, לפרש את ההסכם בהתאם לאומד־דעת הצדדים כפי שהיא משתמעת מלשונו של ההסכם ומנסיבות העניין, כאשר נושא זה טפל לעניין העיקרי שלפני בית הדין (בג"ץ 8578/01 הנ"ל), וזאת לפי ההלכה כי "הטפל הולך אחר העיקר" ([בג"ץ 17/51 שטינהרדט ואח' נ' יו"ר וחברי בי"ד הרבנות, חיפה, ואח', פ"ד ה 661, 664](#); א' רוזן־צבי, דיני המשפחה בישראל בין קודש לחול, 64 בהערה 62).

בעניין שבנדון בקשת האב עוסקת ביישום ואכיפת סעיף 4.4 להסכם הגירושין אשר עניינו שכל החלטה בעניין הקטינה (לרבות חינוכה) תהא בהסכמת שני ההורים.

לאור האמור, נראה שבסמכות ובידו של בית הדין לדון בתביעה בבקשה, כשמהות הדיון ובחינת סעיפי ההסכם יהא לאור עיקרון טובת הילדה, ולאחר מכן בית הדין ייתן החלטתו בעניין.

לאור כל האמור ולאור הצהרת האם כי היא לא מתכוונת לבצע שינוי, לפחות בשנה זו, במקום חינוכה של הקטינה, בית הדין קובע דיון בתביעת האב, שיבחן את טובתה של הבת, שהרי בסופו של יום, יש להכריע במקרה בו אין הסכמה בין ההורים, אף חרף האמור בסעיף 4.4 להסכם הגירושין.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

בנוסף, ראו האמור בהחלטת בית הדין מיום ד' בניסן תשע"ו (12.4.16):

תגובת בא כוח האישה הוקראה.

בית הדין כבר אמר את דברו בהחלטתו מיום כ"ח בשבט תשע"ו (7.2.16) באשר לסמכות העניינית, אולם, לאור המסתמן מהבקשה כי אף בשנת תשע"ז אין בכוונת האם לשנות את מקום חינוכה של הקטינה, אין מקום לקבוע דיון כמבוקש. ברם, במידה ויסבור האב כי קיים חשש שכזה, בית הדין ישקול לקבוע דיון לבקשתו.

נעיר כי אף בהחלטת בית הדין הגדול מיום י"ט באדר ב' תשע"ו (29.3.16) נאמר כי אין נפקותא לגוף התביעה, משום שהצדדים אינם חלוקים לגבי השארת הבת במסגרת החינוכית בישוב בו מתחנכת, ורק חלוקים בשאלה העקרונית בדבר סמכות בית הדין.

ביום א' באלול תשע"ו (4.9.16) הוגשה בקשת האב בה נאמר כי "מחשש שהתיק ייסגר מנהלתית, ולאור החלטת הסמכות העניינית שקבע בית הדין המסורה לו וערעורי הנתבעת לבית הדין הגדול וכו', יתבקש כב' בית הדין להורות לאם למסור כוונתה בדבר המסגרת החינוכית וכו'".

ובהחלטת בית הדין מיום ב' באלול תשע"ו (5.9.16) נאמר:

בקשת בא כוח האב הוקראה.

ראו האמור בהחלטת בית הדין מיום ד' בניסן תשע"ו (12.4.16), כך שהבקשה מתייתרת, ברם, במידה והאם שינתה את התכנית בניגוד למה שהסתמן מבקשתה וכאמור שם, היא תדווח על כך לבית הדין בתוך 14 יום.

ביום ט' באלול תשע"ו (12.9.16) הוגשה בקשת המבקש, להותרת התיק פתוח עד ליום ה' בניסן תשע"ז (1.4.17), ובהעדר הודעה עד למועד זה מטעם התובע, לסגור את התיק.

ובהחלטת בית הדין מיום ט' באלול תשע"ו (12.9.16) לאור בקשה זו, נאמר:

התיק ישאר פתוח עוד 30 יום.

ואכן, לאחר תום התקופה, נסגר התיק ביום י' בניסן תשע"ז (6.4.17).

דיון והכרעה

כאמור לעיל, התיק הנ"ל שנפתח בתביעת התובע לאכיפת הסכם גירושין ובקשתו באשר למסגרת החינוכית של הבת, לא נסגר בהחלטה שיפוטית – בית הדין לא דחה את התביעה או קבלה – אלא התיק נסגר מנהלתית, לאור העובדה שהתביעה לא היתה רלוונטית בעת ההיא, בה הוסכם על ידי שני הצדדים כי המסגרת החינוכית של הבת לא תשונה.

אף אם התיק נסגר לבקשת התובע האב האגבית (כאמור לעיל, למעשה ביקש התובע שלא לסגור את התיק עד למועד מסוים וכתב שלאחר מכן ניתן לסגרו בהעדר הודעתו, אך לא ביקש אקטיבית לסגור את התיק), היה זה במצב הדברים בו התביעה התייתרה אז, לאור הסכמת שני הצדדים כי המסגרת החינוכית של הבת לא תשונה, ועל רקע זה באה אמרת האב כבדרך אגב, ולא משום שמשך תביעתו או שחזר ממנה, והרי זו סגירת תיק מנהלתית בלבד.

אף אם לא היתה באה אמרת האב להותיר את התיק פתוח עוד תקופה טרם סגירתו, קרוב לוודאי שבית הדין היה סוגר את התיק, מחוסר רלוונטיות בעת ההיא, לאור הסכמת ההורים שלא לשנות את המסגרת החינוכית של הבת.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

כך שלמעשה יש לקבוע – התיק נסגר מנהלתית, ולא מהותית.

כלל ידוע הוא, כי החלטה המורה על סגירת תיק פירושה כהחלטת ביניים, המקפאה את התיק, או מרדימה אותו, באופן שסמכות בית הדין נמשכת (ראו: ע"א 275/72 רות בן-נעים נ' רפאל בן-נעים, פ"ד כו (2), 818; ע"א 756/85 שושנה יעקב נ' ציון יעקב, פ"ד מ (2), 637, 641-640; ע"מ (חי) 114/98 קרבל נ' קרבל (פורסם בנבו, 27.10.98), ואין בה כדי להביא אוטומטית למסקנה שההליך בבית הדין הסתיים וכי סמכותו להמשיך ולדון בתביעה באה לסיומה. ולכן אם בית הדין מורה על סגירת התיק בלי להורות על מחיקת התביעה (כמו במקרה דנן), מתפרשת הסגירה כהקפאת ההליך ולא מחיקתו. במילים אחרות, אפשר לומר כי ההחלטה לסגירה התיק היא החלטת ביניים, שנועדה לאפשר לבית הדין להמתין ולעקוב אחר ההתפתחויות שיחולו בעתיד בענין זה של התביעה (ובמקרה דנן, בחינת שינוי המסגרת החינוכית של הבת בעתיד).

לעניין זה ראו ע"א 756/85 יעקב נ' יעקב, פ"ד מ (2) 637, הנ"ל בו נאמר:

סגירת התיק אינה זהה למחיקת התביעה. המחיקה היא בגדר החלטה סופית, בו בזמן שהסגירה הינה החלטת ביניים, שנועדה לאפשר לבית הדין להמתין ולעקוב אחר ההתפתחויות שיחולו בעתיד.

אמנם היו שפירשו שהחלטה לסגירת תיק דינה כמחיקת התביעה, או דחייתה, באופן שמפיקע סמכותו הנמשכת של בית הדין, כפי שאכן ציין בית המשפט המחוזי בנצרת בבר"ע 302/99 הנ"ל בהתבסס על האסמכתאות משפטיות שהביא לדבריו, עם זאת, עמדתנו אינה כן.

זאת ועוד, מהעיון בפסיקות שניתנו בעניין זה, אנו למדים כי פירוש החלטה אודות סגירת התיק נעשית על סמך נסיבותיו של כל מקרה, ובהתחשב בשיקולי מדיניות משפטית, כמו למשל, אם על-פי הקשר הדברים משמעו של המושג סגירה שבו נקט בית הדין עולה כדי מחיקה או דחייה, כגון כאשר בעל-דין ביקש לחזור בו מתביעתו ובית-הדין החליט "לסגור" את התיק. (ראו: ע"א 438/78 פטריץ נ' פטריץ, פ"ד לג (1) 145; ע"א 203/72 פלדמן נ' פלדמן, פ"ד כו (1) 29, בעמ' 33; ע"א 501/64 וינשטוק נ' וינשטוק, פ"ד יט (1) בעמ' 536-535; עוד ראו והשוו: בג"ץ 6984/12 פלונית נ' פלוני (פורסם בנבו, 8.10.2012).)

כאמור, בנסיבות דנן, לא חזר בו התובע מתביעתו, וכפי המבואר לעיל בפירוט, אלא שהתביעה התייתרה בעת ההיא, משום הסכמת הנתבעת שלא לשנות את המסגרת החינוכית של הבת וכפי בקשת האב התובע.

כאסמכתא לעמדתנו ולגישת בתי הדין הרבניים, הנשענת על אדני החוק והפסיקה, נביא את פסק דינו של ביה"ד הרבני הגדול בתיק (גדול) 1-23-1820 (ניתן ביום ב' באדר ב' תשס"ח (9.3.2008), מאת הרבנים הגאונים: ש' מ' עמאר (נשיא), שלמה דיכובסקי וצ' בוארון שליט"א), לדבריו החלטה לסגירת תיק אינה שוות ערך למחיקה או דחיית התובענה אלא הינה בגדר החלטת ביניים מנהלית המקפאה את התיק:

החלטה על סגירת תיק איננה שוות ערך להחלטה בדבר מחיקת תביעה או ביטול תביעה. החלטה בדבר סגירת תיק הינה החלטת-ביניים מנהלית ומשמעותה מצומצמת: התיק נכנס "להקפאה". התיק יורד בשלב הסגירה ממצבת התיקים הפעילים של בית הדין. בשלב הביניים, התיק מצוי דרך קבע בארכיב בית הדין והוא ממתין להחלטה נוספת, אם החלטה בדבר חידוש ההליכים ואם החלטה בדבר מחיקה סופית של ההליך. מטעם זה החלטה בדבר סגירת תיק יכולה להינתן על ידי דיין אחד בלבד, בהתאם לסעיף 8 (ה) וסעיף 8 (ה1) לחוק הדיינים, התשט"ו-1955. אילו היה מדובר

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

בהחלטה סופית המוחקת את ההליך, מן הדין היה שההחלטה תינתן על ידי שלושה דיינים כדרישת החוק.

ראו: ע"א 756/85 שושנה יעקב נ' ציון יעקב מ (2) 637.

נכונים הדברים ויפים לענייננו, שעה שההחלטה לסגירת התיק בעוד 30 יום (ההחלטה מיום 12.9.16) ניתנה על ידי דייין אחד (הח"מ), ולא בחתימתם של שלושת דייני ההרכב, שאז פשוט וברור שאין מדובר במחיקה או דחיית התביעה, ולבית הדין הסמכות לדון באותו תיק עם חידוש ההליכים בו.

נציין כי מלבד פסקי הדין הנזכרים לעיל, עמדנו נשענת גם על לשון המחוקק. בסעיפים 8 (ה) ו-81 (ה) לחוק הדיינים, תשט"ו-1955, נאמר כדלהלן:

8 (ה) בית דין רבני אזורי ידון בשלושה; ואולם בענין מהעניינים הבאים, שקבע השר בתקנות בהסכמת נשיא בית הדין הרבני הגדול ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, הוא ידון בדיין אחד, אם לא הורה נשיא בית הדין הרבני הגדול הוראה אחרת לענין מסויים:

(1) עניינים שלא על ריב;

(2) צווים לעיקול נכסים או לעיכוב יציאה מהארץ;

(3) כל ענין שבעלי הדין הסכימו עליו שיידון בדיין אחד;

(4) ענייני סדר ומינהל;

(5) עניינים הנדונים במעמד צד אחד.

(ה) בבית הדין הרבני הגדול ובבית הדין הרבני האזורי, במשפטים בהם הוא דן בשלושה, תהא ליושב ראש בית הדין, על אף האמור בסעיפים קטנים (ב) ו' (ה), הסמכות לדון לבדו בבקשות לצווי ביניים, לצווים זמניים ולהחלטות ביניים אחרות, וכן בענייני סדר ומינהל, ורשאי הוא להסמיך לדון בעניינים כאמור חבר אחר של בית הדין.

מהוראות חוק אלה נמצאנו למדים, כי ככלל, בית הדין הרבני ידון בשלושה דיינים אם לא בעניינים המסוימים שצוינו בסעיף 8 (ה) לחוק בס"ק 15, או כאשר מדובר בבקשות לצווי ביניים, לצווים זמניים ולהחלטות ביניים אחרות או בענייני סדר ומינהל, לפי סעיף 8 (ה) לאותו חוק.

בענייננו, אילו היה מדובר בהחלטה סופית המורה על מחיקת ההליך או דחייתו, מן הדין היה שההחלטה תינתן על ידי שלושה דיינים כדרישת החוק ולא תינתן בדיין יחיד. שכן, כאמור לעיל, הסמכות לדון בדיין יחיד היא דווקא בהחלטות ביניים או בענייני סדר ומנהל, אולם בהחלטות שיפוטיות אין אפשרות למתן החלטה אלא אם נעשתה בהרכב מלא ובחתימתם של שלושת דייני ההרכב. משכך, אם ניתנה החלטה המורה על סגירת התיק בדיין אחד, הרי שהיא באה בגדרי החלטת ביניים או שיש לייחס אותה להחלטה בענייני סדר ומנהל, אולם ודאי שלא תוכל להיחשב כהחלטה שיפוטית המורה על מחיקת התביעה או דחייתה, שכן תהווה חריגה מסמכותו של בית הדין.

נציין כי הסדר זה מעוגן על-כתיב גם בתקנות הדיון בבתי הדין הרבניים בישראל, תשנ"ג (להלן: התקנות), תקנה קי"א, המורה בזה הלשון:

(1) כל החלטה וכל פסק-דין ייחתמו על-ידי כל הדיינים שישבו בדין. ניתנו ההחלטה או פסק-הדין ברוב דעות, יצוין הדבר בהחלטה או בפסק.

(2) החלטה המתייחסת לסדרי הדיון תיחתם על-ידי דייין אחד.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ותקנה קי"ב לתקנות המורה:

קיב. אין תוקף להחלטה או לפסק־דין כל עוד לא נכתבו ונחתמו, כאמור בתקנה קי"א, על־ידי בית־הדין.

ובכפוף לתקנה ד (1) – (3) לתקנות המורה כי ליושב־ראש ההרכב, בבית־הדין הרבני הגדול או האזורי, או למי שהסמיך, סמכות לדון לבדו בבקשות צווי־ביניים, לצווים זמניים, להחלטות־ביניים אחרות ובענייני סדר ומנהל:

ד. (1) בית־דין יושב בהרכב של שלושה דינים, להוציא מקרים שבהם רשאי בית־הדין לדון, מבחינת ההלכה, בפחות משלושה.

(2) מבלי לגרוע מכלליות ההוראה שבס"ק (1) רשאי בית דין אזורי לדון בהרכב של פחות משלושה בעניינים אלה:

א. עניינים שלא על ריב.

ב. צווים לעיקול נכסים.

ג. עניין שהסכימו עליו הצדדים, כשעל־פי ההלכה ניתן לוותר על הרכב של שלושה.

ד. ענייני סדר ומינהל.

ה. עניינים הנידונים במעמד צד אחד.

(3) ליושב־ראש ההרכב, בבית־הדין הרבני הגדול או האזורי, סמכות לדון לבדו בבקשות צווי־ביניים, לצווים זמניים, להחלטות־ביניים אחרות ובענייני סדר מינהל, ורשאי הוא להסמיך חבר אחר של בית־הדין לדון בעניינים אלו.

כאמור, בהוראות החוק לעיל ותקנות אלה, הסמכות לדון בדין יחיד הינה דווקא בהחלטות ביניים או בענייני סדר ומנהל. ברם, בהחלטות שיפוטיות המורות על מחיקת תביעה או ערעור או דחייתה של תביעה, אין אפשרות למתן החלטה אלא אם נעשתה בהרכב מלא, שאם לא כן, אין להחלטה כל תוקף משפטי.

משכך, אם ניתנה הוראה על סגירת תיק בדין יחיד ושלא בחתימת שלושת דיני ההרכב (כפי שנעשה בתיק דנן), פירוש ההחלטה הוא הקפאת התיק (סגירה מנהלית/טכנית) עד לחידוש ההליכים בו, ללא כל משמעות משפטית נוספת ואין בה משום איבוד סמכות של בית הדין מלהמשיך לדון ולהכריע בתיק שבפניו (ראו: תיק (אזורי־נתניה) מס' 215149/2 (הרבנים הגאונים: יעקב זמיר, אב"ד, שלמה שפירא ואברהם שינדלר); תיק (אזורי־נתניה) 987220/2 הרבנים הגאונים: אברהם שינדלר, רפאל י' בן שמעון ויאיר לרנר).

לאור כל האמור, וביחס לנסיבות דנן, בית הדין קובע כי החלטתו מיום 7.2.16 בדבר סמכות בית הדין העניינית, היא בתקפה אף כיום, והסמכות לדון באכיפת הסכם הגירושין שבין הצדדים, על כל היבטיו, כולל בשאלת המסגרת החינוכית של הבת, נתונה לבית הדין הרבני, ובהתאם למנומק לעיל.

במידה ותוגש בקשה מתאימה, ייקבע דיון בתביעה.

ניתן לפרסם לאחר השמטת פרטים מזהים.

ניתן ביום כ"ד בטבת התשע"ח (11/01/2018).

הרב יצחק אושינסקי – אב"ד